

Teisėjų ir prokurorų mokymo geriausia patirtis

Patirties kategorija: mokymo priemonių, padedančių teisingai taikyti ES teisę ir stiprinti tarptautinį teisminį bendradarbiavimą, įgyvendinimas

Patirties rūšis: geriausia patirtis

Institutas: Europos teisėjų mokymo tinklas (ETMT)

2014 m. balandžio mėn.

Patirties pavadinimas	THEMIS
<i>Pagrindiniai ypatumai</i>	<p>THEMIS konkursą 2006 m. sukūrė Rumunijos Nacionalinis teisėjų institutas ir Portugalijos Teisėjų mokymo centras, o 2010 m. šis konkursas buvo perkeltas į ETMT sistemą.</p> <p>Jis skirtas nacionalinėms komandoms, kurias sudaro trys teisėjai ir prokurorai stažuotojai. Asmuo yra stažuotojas, jeigu pagal galiojančią nacionalinę teisę jis laikomas stažuotoju ir jeigu daugiau nei dvejus metus nedalyvavo pirminio mokymo kursuose. Kiekviena šalis, kurioje sąvoka „stažuotojas“ neįvartojama, gali siųsti komandą, sudarytą iš teisėjų ir (arba) prokurorų, kurių darbo stažas konkurso pradžios dieną yra ne ilgesnis nei vieni metai, pradedami skaičiuoti nuo jų paskyrimo eiti teisėjo arba prokuroro pareigas dienos, nepaisant to, ar jie tuo metu vis dar eina tas pačias pareigas. Toliau aprašomas dabartinis konkurso formatas.</p> <p>THEMIS konkursą sudaro 2 skirtingi etapai: pusfinaliai ir finalas. Kiekviename iš 4 pusfinalio etapų gali dalyvauti ne daugiau kaip 11 komandų, o kiekvienos kategorijos laimėtojai ir antrosios vietos laimėtojai rungsi finale.</p> <p>Registruodamosi į pusfinalius, dalyvaujančios komandos pasirenka vienoje iš keturių konkurso teminių kategorijų nurodytą temą. Kiekviename iš keturių pusfinalių nagrinėjama viena teminė kategorija. Tai yra šios kategorijos: a) tarptautinis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose; b) tarptautinis teisminis bendradarbiavimas civilinėse bylose; c) EŽTK 5 ar 6 straipsnio aiškinimas ir taikymas ir d) teisėjų etika ir deontologija.</p>

Kiekviena komanda parengia rašytinį dokumentą bet kuria tema, kuri patenka į komandos pasirinktą pusfinalio teminę kategoriją. Šis dokumentas nusiunčiamas visiems konkurso komisijos nariams (kiekvieną teminį dokumentą nagrinėja 3 komisijos nariai) ir jiems suteikiama pakankamai laiko dokumentams išnagrinėti.

Per pusfinalį kiekviena dalyvaujanti komanda turi žodžiu pristatyti savo dokumento turinį; tai ji turi padaryti ne ilgiau kaip per pusvalandį. Šiame pristatyme dalyvauja visi komandos nariai ir gali būti naudojamos bet kokios audiovizualinės priemonės.

Pasibaigus pristatymui, kita dalyvaujanti komanda (parinkta atsitiktinės atrankos būdu) turi teisę pristatančiai komandai užduoti tris klausimus. Pristatančiai komandai atsakius į klausimus, konkurso komisija kartu su šia komanda aptaria dokumento turinį ir žodinį pristatymą; ši diskusija trunka pusvalandį. Kiekvienas komandos narys turi vienodai aktyviai dalyvauti diskusijoje.

Kiekviename pusfinalyje konkurso komisija atranka komandą – kategorijos laimėtoją ir kitą komandą – antrosios vietos laimėtoją. Abi atrinktos komandos patenka į finalą, kuriame iš viso dalyvauja aštuonios komandos.

Konkurso finalo komisiją sudaro 5 nariai, o finalo teminė kategorija atsitiktinės atrankos būdu parenkama iš pirmiau nurodytų keturių kategorijų.

Per finalą kiekvieno dalyvio prašoma parengti rašytinį pranešimą, kuriame turi būti išnagrinėjamas jiems konkurso komisijos netrukus po finalo atidarymo ceremonijos užduotas bendras teisinis praktinis klausimas. Šis rašytinis pranešimas turi būti parengtas ir THEMIS rengėjams įteiktas iki nustatyto termino.

Kiekviena komanda konkurso komisijos akivaizdoje turi diskutuoti su kita dalyvaujančia komanda; šiose diskusijose abi komandos atitinkamoje byloje arba konkrečiu klausimu turi laikytis priešingų pozicijų. Komandoms bylos pavyzdys pateikiamas arba klausimas užduodamas likus dviem savaitėms iki finalo. Kiekviena komandų pora diskutuoja skirtingais klausimais.

Kiekvienos darbo dienos pabaigoje, atsižvelgdama į rengėjų nustatytą tvarkaraštį, kiekviena komanda parengia ir konkurso komisijai įteikia pastabas apie kiekvienus debatus, kuriuose komanda tą dieną nedalyvavo. Šiose pastabose reikia pateikti konstruktyvią grįžtamąją informaciją, komandos nuomonę dėl požiūrio, kurio laikėsi debatuose

	<p>dalyvaujančios komandos, ir visus kitus konstruktyvius komentarus, kuriuos komandos nariai nori pateikti.</p> <p>Konkurso komisija bendrus komandos rezultatus, kuriuos ji pasiekė rengdama rašytinį pranešimą, dalyvaudama debatuose ir teikdama pastabas, vertina atsižvelgdama į šiuos kriterijus (kai tinkama):</p> <ul style="list-style-type: none"> – originalumą; – rėmimąsi susijusia Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika; – Europos Sąjungos standartus, galiojančius teisėjų ir prokurorų etikos ir deontologijos srityse; – vėliausių Europos debatų etikos ir ES teisės klausimais analizės išsamumą; – sprendimo būdų ateityje numatymą; – kritinį mąstymą; – bendravimo įgūdžius; – žodinių argumentų aiškumą, patrauklumą ir nuoseklumą. <p>Paskui konkurso komisija vieną komandą paskelbia THEMIS konkurso nugalėtoja.</p> <p>Projekto tikslas – ugdyti su būsima dalyvių profesija susijusius gebėjimus, pvz., bendravimo įgūdžius, gebėjimą diskutuoti, kritinį ir analitinį mąstymą, loginį argumentavimą ir gebėjimą tinkamai surašyti teisinius dokumentus.</p> <p>Renginyje taip pat siekiama toliau skatinti užmegzti profesinius ryšius, didinti patirtį ir plėtoti pradedančiųjų stažuotojų ir jų mokytojų santykius. Renginyje stažuotojams suteikiama unikali galimybė tarptautiniame forume savo mintimis pasidalyti su žinomais ekspertais.</p>
<p><i>Tiesioginė nuoroda internete</i></p>	<p>http://www.ejtn.eu/en/About/THEMIS11/</p>
<p><i>Institucijos kontaktiniai duomenys</i></p>	<p>European Judicial Training Network (EJTN) (Europos teisėjų mokymo tinklas (ETMT)) Rue du Commerce 123 1000 Brussels Belgija Tel. + 32 2 280 22 42 Faks. + 32 2 280 22 36 E. paštas ejtn@ejtn.eu Svetainė http://www.ejtn.eu</p>
<p><i>Kitos pastabos</i></p>	<p>Pirmiau aprašytas pusfinalio modelis iš esmės liko nepakitęs nuo jo</p>

sukūrimo pradžios. Pusfinalio pabaigoje rengiamas seminaras.

Šiuo atveju dalyviai parenka ir pristato temas, kurias nori nagrinėti (tačiau šias temas reikia pasirinkti iš riboto iš anksto parengtų temų skaičiaus), o ekspertai (konkurso komisija) vadovauja diskusijai, kurioje aptariami pagrindiniai pristatymo elementai.

Šią **GERIAUSIĄ PATIRTĮ** tinkamiausia perkelti nacionaliniu lygmeniu rengiant išankstinį konkursą, susijusį su ETMT THEMIS konkursu (atrenkant stipriausias nacionalines komandas), arba ji gali būti pritaikoma bet kurioje kitoje mokymo srityje, kurioje reikia tobulinti stažuotojų kalbėjimo auditorijoje ir argumentavimo įgūdžius.

Šaltinis: Europos teisėjų mokymo tinklo (ETMT) įgyvendintas Europos teisėjų mokymo bandomasis projektas „1 dalis. Teisėjų ir prokurorų mokymo geriausios patirties tyrimas“.